

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ 20, 67100 ΞΑΝΘΗ, ΤΗΛ: 0541 - 27470 *

Έτος 4ο - Αριθμός φύλλου : 41 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001

Τιμή φύλλου : 2 δρχ.

...ΜΕ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΝΗ...

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ήταν πριν από πέντε περίπου χρόνια όταν γεννήθηκε η ιδέα να δημιουργήσουμε ένα έντυπο με περιοδικότητα έκδοσης στο οποίο θα μπορούσαν η Τοπική Ενωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Ξάνθης και οι Οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως κύρια συστατικά της στοιχεία, να αποτυπώσουν κατά το scripta manent τους προβληματισμούς τους και τις θέσεις τους, να περιγράψουν τις ανάγκες και τα προβλήματά τους, να εκφράσουν τις απόψεις τους για το παρόν, το μέλλον αλλά και το δέον γίνεσθαι στο χώρο της αυτοδιοίκησης, να προβάλουν το όραμά τους για το τόπο τους...

Τα πρώτα βήματα προς την πραγματοποίηση αυτής της ιδέας δε μπορούσε παρά να είναι τολμηρά μαζί και επιφυλακτικά καθώς καθένα συνιστούσε από μόνο του πράξη ολοκληρωμένη με αρχή, μέση, τέλος και την ίδια στιγμή πείραμα σε ένα νέο για μας συναρπαστικό πεδίο. Με την πεποίθηση ότι το έντυπο της ΤΕΔΚ όφειλε να υπηρετήσει πρωτίστως την τοπική αυτοδιοίκηση και τους πρωτοβάθμιους φορείς της στην Ξάνθη και να εμπνεύσει την πίστη στους εκπαιδευτικούς της για τη δυνατότητα να διαχέεται η «φωνή» τους και πέρα από τα στενά όρια του Νομού, το ονομάσαμε «**Φωνή της Αυτοδιοίκησης**».

Αντίστροφα η ανάγκη που υπήρχε να εκφραστεί η τοπική αυτοδιοίκηση της Ξάνθης από ένα μέσο δικό της, φάνηκε περίτρανα από την ανταπόκριση των αιρετών στην προσπάθεια της ΤΕΔΚ. Ανταπόκριση άμε-

ση, καθολική και ανελλιπή από το 1997 που ξεκίνησε μέχρι και σήμερα που έχει καθιερωθεί πλέον στη συνειδησή τους ως ένα χρήσιμο συλλογικό εργαλείο για την προώθηση στόχων και την προβολή έργων και θέσεων. Στις σελίδες της η **Φωνή της Αυτοδιοίκησης** έχει φιλοξενήσει όλα αυτά τα χρόνια τόσο τη δημοσιογραφική κάλυψη σημαντικών δράσεων των ΟΤΑ της Ξάνθης και της ίδιας της ΤΕΔΚ όσο και αρθρογραφία των πρωταγωνιστών του χώρου μας που δεν είναι άλλοι από τους ίδιους τους Δημάρχους, Κοινοτάρχες ή Δημοτικούς Συμβούλους. Αλλά πάνω απ' όλα έχει εκφράσει τη - συχνά αμφισβητώσα - άποψη της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης και έχει διατυπώσει τις διεκδικητικές της θέσεις απέναντι σε κυβερνητικές ενέργειες και πολιτικές όταν αυτές απέχουν από το να εξυπηρετούν το συμφέρον του θεσμού και ως εκ τούτου των τοπικών κοινωνιών.

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

Εδώ και ένα χρόνο η **Φωνή της Αυτοδιοίκησης** έχει εγκαινιάσει ένα νέο τρόπο προσέγγισης των Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Ξάνθης με τη λειτουργία της διάχυσης της πληροφορίας : απευθυνόμεσθε ήδη σε 1000 πρόσωπα νομικά και φυσικά ανά την Ελλάδα, τα οποία όμως δεν μπορούσαν να έχουν μέχρι πρότινος αντίληψη άλλη για την περιοχής μας πέραν αυτής που «επέτρεπε» η ύλη του εντύπου (δηλ. αυτή των μεμονωμένων έργων, δράσεων και θέσεων πολιτικών και

συνδικαλιστικών επί συγκεκριμένων ζητημάτων της αυτοδιοίκησης). Όταν λοιπόν τέθηκε ο προβληματισμός για το εγγενές μειονέκτημα της επικοινωνίας που εδράζεται σε ελλιπή ενημέρωση του ενός μέρους για το άλλο και σε εξειδικευμένη εικόνα του «δέκτη» για τον «πομπό», τότε αποφασίστηκε να συμπληρωθούν ένα προς ένα τα κενά του «πάζλ» - όπου «πάζλ»: οι ΟΤΑ του Νομού Ξάνθης και η ανθρωπογεωγραφία τους. Πώς θα μπορούσε να κατανοήσει καλύτερα ο αξιωματούχος του Υπουργείου ή ο συνάδελφος ενός Δήμου του Αιγαίου παραδείγματος χάριν, το γιατί ο Δήμος Αβδήρων δίνει έμφαση στον θεματικό τουρισμό ή ο Δήμος Βιστονίδας στον αγροτικό τομέα και μεταποίηση αν δεν γνωρίζει την ταυτότητα αυτών των Δήμων ; Και ποιοί είναι αυτοί οι ΟΤΑ (οι δέκα στο Νομό μας, οι εκατοντάδες σ' όλη τη χώρα) με τα περιεργά ονόματα που καθένα απ' αυτά όμως διεκδικεί ένα ιστορικό παρελθόν, μια πλούσια κατά κανόνα παράδοση, έχει ένα ενδιαφέρον από κάθε άποψη παρόν και οραματίζεται ένα καλύτερο μέλλον ; Αυτούς τους ΟΤΑ - τους ζώντες και αγωνιούντες Οργανισμούς - αποφασίσαμε πως πρέπει να τους παρουσιάσουμε στη **Φωνή της Αυτοδιοίκησης** για να τους γνωρίσουν καλύτερα όλοι όσοι παίρνουν το έντυπο στα χέρια τους. Ευρισκόμενοι στην τελική ευθεία του πρώτου γύρου της παρουσίασης (έχουν γίνει αφιερώματα στους επτά από τους δέκα Ο.Τ.Α. που έχει ο Ν. Ξάνθης) **θεωρήσαμε σκόπιμο να συγκεντρώσουμε σε ένα τεύχος το συγκεκριμένο υλικό προκειμένου να δέσουμε σε «όλον» τα επιμέρους αυτοτελή τμήματα ώστε ο αναγνώστης να είναι σε θέση να διαμορφώσει και εικόνα για το**

Νομό της Ξάνθης συνθέτοντας τα δεδομένα. Πρόκειται για το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας. Το οποίο θα συνεχίσει να εμπλουτίζεται με ύλη μια και του «πρώτου γύρου» έπεται η αναλυτικότερη παρουσίαση τόπων, ανθρώπων και δρώμενων με ιστορικές, πολιτισμικές, περιβαλλοντικές ή τουριστικές ιδιαιτερότητες, του κάθε ΟΤΑ ξεχωριστά.

Ο νέος γύρος που σύντομα θα πάρει τη σκυτάλη από τον πρώτο, υπόσχεται να είναι πραγματικά συναρπαστικός στην επιδίωξή του να φέρει σε πρώτο πλάνο όλα εκείνα τα μικρά και μεγάλα - τα συχνά ξεχασμένα ή άγνωστα - «πλουμίδια» του τόπου μας. Με στόχο έναν πάντα : να «φωτογραφίσει» η **Φωνή της Αυτοδιοίκησης**, στο μέτρο των δυνατοτήτων της, με συνέπεια και συνέχεια, την ζωή στη σημερινή Ξάνθη όπως αυτή ριζώνει στο παρελθόν, αγωνίζεται στο παρόν και οραματίζεται από τους ανθρώπους της στο μέλλον.

Το Δ.Σ. και η Συντακτική Επιτροπή της Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. Ξάνθης

- Μ.Στυλιανίδης, **Πρόεδρος** - Δήμαρχος Ξάνθης
- Π.Μιχαηλίδης, **Αντιπρόεδρος** - Δ.Σ. Τοπικού - Μέλος Συντακτικής Επιτροπής
- Ευαν.Τσακίρη, **Γραμματέας** - Δήμαρχος Αβδήρων
- Μ.Αγγά, **Μέλος** - Δήμαρχος Μύκης
- Θ.Καλαϊτζής, **Μέλος** - Δ.Σ. Ξάνθης
- Φ.Καραλίδης, **Μέλος** - Δ.Σ. Ξάνθης
- Θ.Κούρος, **Σύμβουλος Ανάπτυξης** - Μέλος Συντακτικής Επιτροπής της **Φ.Τ.Α.**
- Ν.Μίχος, **Σύμβουλος Ανάπτυξης** - Μέλος Συντακτικής Επιτροπής της **Φ.Τ.Α.**

ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΙΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΡΑΜΑΣ – ΚΑΒΑΛΑΣ - ΞΑΝΘΗΣ

Άρθρο του Γραφείου Ανάπτυξης και Προγραμματισμού της Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. Ξάνθης

Υπεύθυνοι : Ν. Μίχος Θ. Κούρος
Σύμβουλοι Ανάπτυξης

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί σύνθεση επί μέρους κειμένων από τις Μελέτες των Τοπικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων που εκπονήθηκαν υπό την επίβλεψη και τη συμμετοχή του Γραφείου Ανάπτυξης και Προγραμματισμού της ΤΕΔΚ Ν. Ξάνθης για κάθε νέο Δήμο.

Α. ΓΕΝΙΚΑ

Το περιεχόμενο της έννοιας της ανάπτυξης και η χωρική της αναφορά αποτελούν τους άξονες των σύγχρονων προσεγγίσεων για την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη. Στην έννοια της ανάπτυξης ο παράγον της

βελτίωσης της ποιότητας ζωής έχει αποκτήσει πλέον την ίδια βαρύτητα με την αύξηση των αποτελεσμάτων της παραγωγικής διαδικασίας.

Ο βαθμός ανάπτυξης της χώρας δεν έχει ίσως τόσο μεγάλη σημασία, σε περιφερειακή κλίμακα, όσο το οικονομικό πλαίσιο στο οποίο θα προωθήσει την ανάπτυξη η χώρα.

Το πλαίσιο αυτό είναι ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος, που επιβάλλει μια διπλή πολιτική :

- την πολιτική των κέντρων ανάπτυξης
- την πολιτική της ολοκληρωμένης ανάπτυξης

Β.ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η επιλογή του προτύπου περιφερειακής ανάπτυξης αποτελεί την ουσιαστική προϋπόθεση για τη συστηματική χάραξη της στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης.

Το πρώτο πρότυπο είναι το πρότυπο της πολιτικής ανάπτυξης ή της εκ των άνω ανάπτυξης, ενώ το δεύτερο συναντάται ως από τη βάση ανάπτυξη, ολοκληρωμένη ανάπτυξη, ή ενδογενής.

Το πρότυπο της πολιτικής ανάπτυξης

Η πολιτική ανάπτυξη στηρίζεται στην εγκα-

τάσταση και λειτουργία προωθητικών βιομηχανιών σε επιλεγμένα σημεία του χώρου με φυσικά και επίκτητα χαρακτηριστικά, τα οποία ευνοούν τη συγκέντρωση και προώθηση της ανάπτυξης.

Το πολιτικό πρότυπο ενώ δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία των θετικών επιδράσεων των πόλων, δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις αρνητικές επιδράσεις που επιδεινώνονται σε περιόδους κρίσης, ούτε φαίνεται να αντιμετωπίζει τις δυνατότητες της τεχνολογίας σε μικροκλίμακες. Ένα διαφορετικό πρότυπο που μπορεί να δώσει λύση στα παραπάνω προβλήματα είναι το πρότυπο της ολοκληρωμένης ανάπτυξης.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ενεργοποίηση πληθυσμού στην αναπτυξιακή προσπάθεια

ενδογενής ανάπτυξη

εξάλειψη των επιπτώσεων σε περίοδο κρίσης

προώθηση στόχων της περιφερειακής πολιτικής που δεν εξυπηρετούνται από κεντρικό προγραμματισμό

Το Πρότυπο Ολοκληρωμένης - Ενδογενούς Ανάπτυξης

Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη ταυτίζεται με την από τη βάση ανάπτυξη γιατί ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η παρακολούθησή της επιβάλλουν το συμμετοχικό προγραμματισμό και την ενεργοποίηση των κατοίκων και των φορέων της περιφέρειας.

Η προσέγγιση των στόχων της Ολοκληρωμένης Ενδογενούς Ανάπτυξης μπορεί να γίνει μόνο με την οριοθέτηση - προσδιορισμό Μικροπεριφερειών Προγραμματισμού - Χωρικού Σχεδιασμού και την κατάρτιση Σχεδίων Ενδογενούς Ανάπτυξης, στις παραπάνω μικροπεριφέρειες.

Αναπτυξιακά πρότυπα στη Διεθνή πρακτική

Στη διεθνή πρακτική κανένα πρότυπο δεν υιοθετείται αυτούσιο. Ο συνδυασμός της πολιτικής και της ενδογενούς ανάπτυξης συμβάλλει στη δημιουργία των πλεονεκτημάτων που συνεπάγεται κάθε πρότυπο, δίνοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα μιας ευέλικτης αντιμετώπισης των μειονεκτημάτων τους.

Νέες Τάσεις στη διαμόρφωση του Αναπτυξιακού Προτύπου

Από το 1990 παρατηρείται μια στροφή στον χαρακτήρα της Περιφερειακής Πολιτικής που αφορά στον ρόλο της τεχνολογίας και του καινοτομικού περιβάλλοντος. Οι Οικονομίες Σκοπού διαμορφώνουν ένα νέο αναπτυξιακό κλίμα: προσαρμόζουν την παραγωγική διαδικασία σε συνθήκες μεταβαλλόμενης ζήτησης, με χρονικά μικρούς κύκλους παραγωγής. Προκειμένου να εφαρμοσθεί το υπόδειγμα αυτό οργανώνονται και λειτουργούν :

- κέντρα καινοτομιών, επιστημονικά πάρκα, τεχνολογικά πάρκα, τεχνόπολοι, τεχνόπολεις.

Η προσέγγιση αυτή συνδυάζεται με την ενιαία θεώρηση των πόλεων, ιδιαίτερα των μεσαίου μεγέθους και των μικρών πόλεων με την περιοχή της υπαίθρου που τις περιβάλλει.

Γ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η μεταρρύθμιση στην χωρική οργάνωση των Ο.Τ.Α., με βάση το Πρόγραμμα «Ι. Καποδιστριας» διαμορφώνει πυρήνες τοπικής αυτοδιοίκησης λειτουργικού μεγέθους καθώς περιορίζοντας τον αριθμό των Ο.Τ.Α. αυξάνει και τα όρια αρμοδιότητας του και δημιουργεί προϋποθέσεις αύξησης της δυναμικής του καθένα. Το ίδιο και ο περιορισμός του αριθμού τους που δημιουργεί προϋποθέσεις αποτελεσματικότερης συνεργασίας μεταξύ τους.

Το συμπέρασμα που προκύπτει, συνίσταται στη διαπίστωση ότι η δημιουργία των νέων Δήμων αποτελεί την αρχή της διαδικασίας και ότι η όλη αναπτυξιακή πολιτική θα στηριχτεί στην ενδυνάμωση των νέων αυτών αναπτυξιακών φορέων και στη στήριξη του επιθυμητού νέου ρόλου των αστικών κέντρων που είναι η δημιουργία δικτύων.

Η δημιουργία δικτύων επιδιώκει την αναδιάρθρωση των αστικών κέντρων ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι προβληματικές περιοχές και να ενσωματωθούν σε ευρύτερα αναπτυξιακά και χωρικά σύνολα. Οι κύριες επιδιώξεις των αστικών δικτύων είναι :

- Η αναζήτηση νέου τύπου αστικών περιφερειακών πόλων (δι - αστικά συμπλέγματα) με συμπληρωματικές υπηρεσίες και υποδομές.
- Ο καθορισμός των λοιπών αστικών κέντρων με τις ευρύτερες περιοχές αστικής διάχυσης και οργάνωσής τους.
- Η αναδιάρθρωση των νέων Δήμων και η αποκατάσταση των αναγκαίων οριζοντιών οικονομικών, ιστορικών, κοινωνικών και λειτουργικών σχέσεων μεταξύ τους.

Δ. Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Κατά την αναπτυξιακή διαδικασία των τελευταίων 20 χρόνων η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ευρίσκεται κάτω από σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές που τείνουν να μεταβάλλουν σημαντικά τη συνολική εικόνα της. Η γεωγραφική και γεωπολιτική της θέση, της προσδίδει με έμφαση το χαρακτήρα της απομόνωσης και μειονεκτικότητας, ιδιαίτερα ως προς τη δεσπόζουσα κυριαρχία της Πρωτεύουσας, αλλά και τα μητροπολιτικά χαρακτηριστικά της Θεσσαλονίκης. Οι πολιτικές που ασκήθηκαν κυρίως μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο στην περιοχή, προϋπέθεταν δυσμενή τη γεωπολιτική της θέση ως διαρκώς απειλούμενη από κινδύνους είτε από βορρά είτε εξ ανατολών.

Το κύριο χαρακτηριστικό της πρόσφατης περιόδου, αποτελεί η διαδικασία αναδιάρθρωσης και μετασχηματισμού του παραγωγικού προτύπου των νομών, που ανήκουν στην περιφέρεια, καθώς η ακτίνα επιρροής τους τείνει να επεκταθεί πέραν των συνόρων της χώρας. Ταυτόχρονα συντελείται μετασχηματισμός των χαρακτηριστικών στοιχείων της οικονομίας τόσο της Ελλάδας όσο και της ευρύτερης περιοχής. Ο οικονομικός και αναπτυξιακός χώρος της Ελλάδας έχει σήμερα διευρυνθεί και εκτείνεται πέρα των εθνικών συνόρων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης.

Ε. ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ. ΔΡΑΜΑΣ - ΚΑΒΑΛΑΣ - ΞΑΝΘΗΣ

Μέσα από μια σειρά σχετικά προσφάτων μελετών, αλλά και από τις κρατικές πολιτικές που ασκήθηκαν κατά την τελευταία 20ετία, ιδιαίτερα όμως μέσα από το ΚΠΣ Ι και ΙΙ συνάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

α. Παρά τις κυμαινόμενες και ως ένα βαθμό διαφοροποιημένες κλαδικές εξε-

λιξεις, δημιουργούνται έντονες τάσεις αναπτυξιακής, χωρικής και λειτουργικής αλληλεξάρτησης μεταξύ των τριών αστικών κέντρων Δράμας-Καβάλας-Ξάνθης. Οι μεταξύ των αστικών αυτών κέντρων πεδινές περιοχές κατά μήκος των εθνικών οδικών αξόνων αποτελούν το χώρο αστικής διάχυσης παραγωγικών δραστηριοτήτων (βιομηχανία, βιοτεχνία, εμπόριο, κ.α.) και λειτουργιών (κατοικία, υπηρεσίες, κ.α.).

β. Οι ανωτέρω διαπιστώσεις σε συνδυασμό με τα μειζονομασιακά μεγάλα έργα στο πλαίσιο του ΚΠΣ ΙΙ και του νέου ΚΠΣ ΙΙΙ, όπως η Εγνατία οδός, οι κάθετοι οδικοί άξονες Καβάλας-Δράμας-Εξοχής και Ξάνθης-Εχίνου-Φιλιππούπολης, ο νέος λιμένας Καβάλας, τα υδροηλεκτρικά έργα της ΔΕΗ, οδηγούν στην εκτίμηση ότι τα τρία αστικά κέντρα μπορούν να συντεθούν ως ένα ενιαίο αστικό σύμπλεγμα μορφής "v" αποκτώντας το χαρακτήρα ενός "ενιαίου πόλου ανάπτυξης", ενταγμένου τόσο στην εθνική, όσο και στην ευρωπαϊκή πολιτική για τη χωρική ανάπτυξη των περιφερειών του ευρωπαϊκού χώρου. Η αστική ανάπτυξη αυτού του τύπου θα συμβάλλει αφ' ενός στην άμβλυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων στην Περιφέρεια Α.Μ.-Θ. και αφ' ετέρου στη δημιουργία διαπεριφερειακών συνεργασιών και διασυνδέσεων προς τις Βαλκανικές και Ανατολικοευρωπαϊκές χώρες (τουρισμός, εμπόριο, μεταφορές, διάχυση τεχνολογίας κ.α.).

γ. Οι πεδινές γεωργικές περιοχές μέσα από τη γενικότερη γεωργική πολιτική βρίσκονται σε μία διαδικασία εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης της παραγωγής από 10ετίας τουλάχιστον. Το γεγονός αυτό έχει επιτείνει σημαντικά κοινά προβλήματα και στους τρεις Νομούς σε ότι αφορά τις υποδομές. Με έμφαση ανακύπτει το ζήτημα της επάρκειας των υδάτων για άρδευση. Επίσης κοινά προβλήματα εμφανίζονται σε ότι αφορά τα λύματα και τα δίκτυα ύδρευσης των οικισμών.

δ. Οι παράκτιες περιοχές των Νομών Καβάλας και Ξάνθης αποτελούν επίσης ένα πεδίο κοινού προβληματισμού. Αυτό αφορά με ιδιαίτερη έμφαση το τόξο Καβάλας-Δέλτα Νέστου-Πόρτο Λάγος. Οι πιέσεις για τουριστική ανάπτυξη και δημιουργία παραθεριστικής κατοικίας προσκρούουν στην ανάγκη για προστασία των ακτών με βάση τη συνθήκη Ramsar.

ε. Σε αντίθεση με τις πεδινές περιοχές υπάρχει ένα μείζον κοινό πρόβλημα για ολόκληρη την ορεινή ενδοχώρα της Διευρυμένης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Η Ροδόπη, ο ορεινός όγκος Φαλακρού, Λεκάνης και Παγγαίου βρίσκονται σε κατάσταση έντονης καθυστέρησης. Οι προσπάθειες για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών προς την κατεύθυνση της Οικοανάπτυξης, έχουν ξεκινήσει από κοινού από τις τρεις ΤΕΔΚ από δεκαετίας, αρχικά μέσω του Προγράμματος Οικοανάπτυξης Ροδόπης Νέστου (ΡΟ.ΝΕ.) και αργότερα μέσα από Κοινοτικές Πρωτοβουλίες όπως το LEADER, το INTERREG κ.α.

Οι δυνατότητες ανάπτυξης των ορεινών περιοχών προς την κατεύθυνση των ήπιων δραστηριοτήτων αναψυχής, τουρισμού, αθλητισμού και αγροτουρισμού είναι ιδιαίτερα σημαντικές.

Η αντιμετώπιση της κάλυψης της τεχνικής και κοινωνικής υποδομής των ορεινών περιοχών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την όποια πολιτική ανάπτυξης τους.

στ. Όπως διεφάνη από τα ανωτέρω, ο χώρος της Διευρυμένης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ενώ αποτελεί έναν ενιαίο χώρο ένταξης και αλληλεξάρτησης των Δήμων, είτε ως μονάδων, είτε ως ομάδων

συγχρόνως εμφανίζει έντονες ενδο-νομαρχιακές ανισότητες που επιγραμματικά συνοψίζονται σε τέσσερις ζώνες:

- την αστική ζώνη ανάπτυξης που οριοθετείται από τις ευρύτερες αστικές περιοχές Δράμας-Καβάλας-Ξάνθης και τις ενδιάμεσες πεδινές επί των οδικών αξόνων περιοχές,
- την πεδινή αναπτυσσόμενη ζώνη που προσαρτάται στην προηγούμενη (Προσοτσάνη - Ελευθερούπολη - Χρυσούπολη - Κεραμωτή - Εύλαλο - Γενισέα - Άβδηρα - Ν.Κεσσάνη),
- τις ορεινές, καθυστερημένες ως προς την ανάπτυξη, περιοχές οροσειράς Ροδόπης, Λεκάνης, Φαλακρού, Παγγαίου,
- τη Θάσο, ως ενιαίο νησιωτικό χώρο

Διαδημοτικές σχέσεις σε υπερτοπικό επίπεδο.

Θέτοντας κριτήρια οικονομικά, γεωγραφικά, ιστορικά και λειτουργικά προέκυψε μια ομαδοποίηση περιοχών με κοινά προβλήματα και ανάγκη ενιαίου τρόπου αντιμετώπισης τους, είτε ως υποσύνολα ενός γεωγραφικού χώρου ενός Δήμου, είτε ως μεγαλύτερα σύνολα που υπερβαίνουν ακόμη και τα όρια του Νομού.

Συγκεκριμένα:

α. Η πεδινή περιοχή που περιλαμβάνει τους Δήμους Παγγαίου, Δοξάτου, Φιλίππων και Καλαμακίου μπορεί να θεωρηθεί ένα σύνολο με αυξημένες αλληλεξαρτήσεις και σχέσεις.

β. Ένα δεύτερο ενιαίο σύνολο μπορούν να αποτελέσουν οι Δήμοι Χρυσούπολης και Κεραμωτής του Νομού Καβάλας αφού αντιμετωπίζουν κοινά προβλήματα στην αντιμετώπιση της διαχείρισης των πεδινών περιοχών, του Νέστου και των ακτών.

γ. Ο Δήμος Προσοτσάνης αποτελεί ουσιαστικά προαστιακή περιοχή της Δράμας. Εν τούτοις επηρεάζει οικονομικά και λειτουργικά την περιοχή του Βώλακα, (περιθαλψη, εκπαίδευση, αγορά).

δ. Ο Δήμος Ελευθερούπολης με τους δυτικούς προς αυτόν Δήμους αποτελούν μια ευρύτερη γεωγραφική, οικονομική και λειτουργική ενότητα. Η κατασκευή της Εγνατίας οδού θα εντείνει τη συνεκτικότητα (γεωγραφική, οικονομική λειτουργική) των Δήμων αυτών.

ε. Αντίστοιχα προς τους προηγούμενους ο Δήμος Ελευθερών (Ν. Πέραμος) αν και ενσωματώνεται στην ευρύτερη αστική περιοχή του Δήμου Καβάλας, φαίνεται λόγω τουριστικής ανάπτυξης των ακτών να ομογενοποιείται στο μέλλον με τον δυτικό προς αυτόν παράκτιο Δήμο Ορφανού.

στ. Οι ορεινοί Δήμοι Σταυρούπολης (Ν. Ξάνθης), Παρανεστίου, εν μέρει Νευροκοπίου, Κοιν. Σιδηρόνερου (Ν.Δράμας) και Δήμος Ορεινού (Ν.Καβάλας) εγγράφονται στη λεκάνη απορροής του Νέστου και συνθέτουν την ορεινή δυτική Ροδόπη με τα εξαιρετά δασικά οικοσυστήματα. Διαχωριστικό και συγχρόνως ενοποιητικό στοιχείο αποτελούν τα υδροηλεκτρικά φράγματα της ΔΕΗ στο Θησαυρό.

ζ. Ο Δήμος Αβδήρων και οι νότιες περιοχές του Δήμου Τοπίου συνθέτουν τις παράκτιες περιοχές του Νομού Ξάνθης και την άμεση προς τους υδροβιότοπους και τις ακτές γεωργοκτηνοτροφική περιοχή.

η. Ο Δήμος Βιστονίδας κατά το τμήμα που αρθρώνεται επί της εθνικής οδού Ξάνθης-Πόρτο Λάγους-Κομοτηνής και προς το αστικό κέντρο της Ξάνθης, όπως και οι βόρειες περιοχές του Δήμου Τοπίου τείνουν να ενσωματωθούν ως ευρύτερη αστική περιοχή της έδρας του Νομού. Η κατασκευή της Εγνατίας οδού επιτείνει την παραπάνω τάση